

Agustí Calvet
al seu Sant
Feliu de Guíxols.

Cent anys de Gaziel

El dia 7 d'octubre vinent hauria fet 100 anys. En tal dia de 1887 va néixer a Sant Feliu de Guíxols Agustí Calvet i Pascual, destinat a immortalitzar, per a la història del periodisme i de la literatura, el pseudònim de Gaziel.

Llicenciat en Filosofia i Lletres a Barcelona, i abans de doctorar-se a Madrid, va començar a publicar articles a *La Veu de Catalunya*. Però l'any 1914 la primera Guerra mundial el va trobar a París, on ampliava estudis, i aquell esdeveniment el va consagrar com a periodista. Les seves cròniques per a *La Vanguardia* van fer famós el nom de Gaziel arreu de Catalunya, d'Espanya i de l'Amèrica llatina. L'any 1920, quan va morir Miquel dels Sants Oliver, Agustí Calvet va ser nomenat un dels quatre directors del diari. Esdevingut director únic a partir de 1933, el va fer passar de 60.000 a 200.000 exemplars i el va convertir en el rotatiu de més circulació de la península. Josep Benet ha fet d'ell i de la seva tasca aquest elogi: "Liberal i independent de tot partit polític, probablement l'escriptor de dreta més lúcida de Catalunya, combaté l'extremisme d'esquerra i de dreta i predicà contra l'ambient de guerra civil".

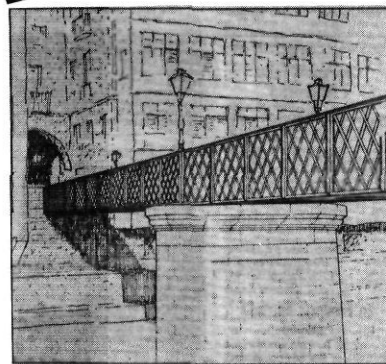
Però la guerra, malgrat tot, va arribar, i mentre va durar Gaziel residia a l'estranger. Retornat l'any 1940, no va col·laborar més a la premsa i va fer el propòsit d'escriure exclusivament en la seva llengua. Així va arribar a ser un dels millors escriptors catalans contemporanis. El 1963, a 76 anys, va publicar l'admirable *Sant Feliu de la Costa Brava*, com una recuperació de les seves arrels més pregonas. Però el llibre, per a sorpresa del lector, no és només un deliciós relat nostàlgic del Sant Feliu perdut, sinó un vot decidit per un futur millor del món i de la humanitat:

"La forma de vida que jo vaig assaborir en la meva infantesa vilatana —i que s'assemblava, com una gota d'aigua s'assembla a una altra gota, a la que dugueren els nostres avantpassats des dels temps més llunyans— no s'assembla per res a la que els homes estan abocats a portar d'aquí a molt pocs anys (...) Aquesta nova vida, que ineluctablement s'apropa, ésserà millor o pitjor que la nostra? Serà, sobretot, una altra cosa. Aquella dita, segons la qual els temps passats són sempre millors, jo la tinc per una feblesa inepta, per una pura prova de senilitat (...) Quan un home o una societat humana comencen a trobar, i a dir, que el món d'ahir era millor i que el d'avui va malament, l'únic de cert és que els qui van malament, perquè s'acaben sense remei, són ells".

Aquest és l'home que el proper 7 d'octubre hauria complert cent anys. Que els complirà, perquè —gràcies a la seva obra— Gaziel és dels qui no s'acaben.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

paperets

- L'escàndol originat a Madrid pels fanals de la Puerta del Sol és petit si es compara amb el que es va organitzar a Girona quan el darrer consistori del franquisme va eliminar la clàssica estructura del pont de Sant Agustí. La destinació final dels fanals de la passera va fer enraonar molt i mai no ha estat aclarida. Ara el projecte de refer el pont antic parla de restituir-hi els fanals, però el dibuix publicat en preveu uns que no són pas els de tres braços que hi havia. Aquest és un afer que caldrà vigilar com una qüestió d'honor.

- La Cambra de la Propietat Urbana de Girona convoca una roda de premsa per fer saber que està estudiant la possibilitat de construir un aparcament subterrani en el solar de l'antic col·legi dels Maristes. D'entrada, el projecte sembla quimèric, però els aclariments posteriors de la notícia ho acaben de complicar: "S'obririen uns accessos pel cantó de la plaça dels Lledoners i pel cantó de la pujada de la Catedral, al davant de la Mare de Déu de la Pera". Com es podrien fer aquests accessos —i excessos— sense destruir dos indrets encara incòlumes de la Girona monumental? Com es podrien conjuminar aquestes aventures amb la tutela exercida pel Pla del Barri Vell?

- Al treball de Redacció del nostre número 117, Jaume Fabre parlava de Can Norat de la Rambla de Girona com d'un cas vergonyós de falta de respecte al patrimoni arquitectònic. Ara, feliçment, han desaparegut les marquesines d'uralita d'aquell bell edifici modernista de l'arquitecte Roca i Pinet. Ara només cal que l'actuació municipal tingui el mateix èxit amb els centenars de rètols i d'afegitons tercermundistes que empastifen façanes i parets a tot el Barri Vell, teòricament protegit per un Pla que, en aquest capítol concret, encara ha de començar la seva feina.